

Az egység hiánya zsácutca

Érdekellentétek feszülnek a tojásszektorban

Szokásos aktuális tojáspiaci körképünk készítése során olyan felvételek hangzottak el több vállalkozás oldaláról is, amelyek kihatással lehetnek a tojásgazat jelenére és jövőjére. Úgy véljük, a háttérbeszélgetések alapján is már régóta érlelődő ellentétek feloldásának színtere célszerű, ha megmarad szakmai körön belül, és nem kerül ki a szélesebb nyilvánosság elé. Ezúttal is állásfoglalás nélkül biztosítunk helyet minden észrevételnek és jobbító szándékú javaslatnak. Mint minden hasonló esetben, most is azonos arányban szerettük volna megszólaltatni az érintetteket. Sajnos a szövetség intézőbizottságának négy tagja nem kívánt hivatalosan véleményt formálni.

A Magyar Tojóhibrid-tenyésztők és Tojástermelők Szövetségének legutóbbi tisztújító közgyűlésén a tizenöt fős intézőbizottságban nem kapott helyet a hazai tojáspiac három meghatározó vállalkozása, a Farm Tojás cégcsoport, a Szíjártó Bt. és a Magyar Tojás Kft. Elmondásuk szerint, ha nem lehetséges demokratikusan, kizárólag szakmai alapokra helyezni a szervezet tevékenységét, nem zárják ki azt sem, hogy a kirekesztettek kényszerből külön szövetséget alapítanak.

EGY ÉRDEKCSOPORT IRÁNYÍT A HÁTTÉRBŐL

Szíjártó Attila

tulajdonos,

Szíjártó Bt.:

– A szövetség intézőbizottságának személyi összetétele nem tükrözi a hazai tojáspiaci erőviszonyokat.

Ha a statisztikai adatokból indulunk ki, azt gondolom, ezzel a megállapítással talán mindenki egyetért a szektoron belül. A hozánk hasonlóan szintén mellőzött Farm Tojás cégcsoport számunkra versenytárs, mégis azt kell mondanom, hogy mint az egyik vezető vállalkozásnak, nekik is helyük kellene hogy legyen a döntéshozó testületben. Hozzájuk hasonlóan, értékesítési vonalon mi szintén az élmezőnyhöz tartozunk, termelői oldalon pedig az első három közt foglalunk helyet.

Az elmúlt évi választás alkalmával én is jelölt voltam, de sajnos nem tudtam bekerülni az intézőbizottságba. Úgy vélem, az okokat mindenki ismeri, csak nem szívesen beszél róla. Ha megnézzük az IB összetételét, láthatjuk, döntő befolyással bír, többségben és erőfölényben van a tojóhibrid-előállí-

tó cég és annak érdekeltségi köre. Ezáltal az ő akaratuk érvényesül, már a választások alkalmával is. Minden feszültség kiváltó oka az, hogy a tenyésztőcég érdeke alapvetően nem azonos a termelők és a kereskedők érdekeivel. Ez eredményezi a kialakult, kétségteljesen sajátos helyzetet. Ha megnézzük, hogy az IB-ből kimaradt vállalkozások többségében milyen tojóhibriddel termelnek, sok kérdésre választ kapunk. A tenyésztő érdeke az, hogy tőle vásárolják meg az alapanyagot, ezért igyekszik minden fórumon pozícióelőnyben részesíteni üzleti partnereit. A mi érdekünk viszont az, hogy a hazai piacot ellássuk megfelelő minőségű és mennyiségű étkezési tojással, és a jelenlegi, mintegy 70%-os önellátottsági szintet felfelé mozdítsuk el, az általunk szakmai alapon legjobbnak ítélt tojóhibriddel.

Tudomásom szerint nemigen van a világon még egy olyan szakszövetség, ahol az adott ország legnagyobb termelői és értékesítői kizsorulnak saját szövetségük legfőbb szakmai döntéshozó testületéből. De mint említettem, nálunk ez nem a véletlen műve, a háttérben nagyon erős lobbitevékenység folyt és folyik. Az intézőbizottság-

Erős csontozat Kiváló teljesítmény

A Hy•D előnyei:

- Gyorsabb növekedés
- Nagyobb mellhúskihozatal
- Kevesebb lábprobléma, kevesebb elhullás
- A Black-bone szindróma előfordulási aránya csökken
- Kevesebb vágóhídi kobzás
- Javuló állatjólét

A Hy•D bizonyítottan javítja a csontképződést, ami egészségesebb, nagyobb teljesítményű madarakat eredményez.

DSM Nutritional Products Hungary Kft.

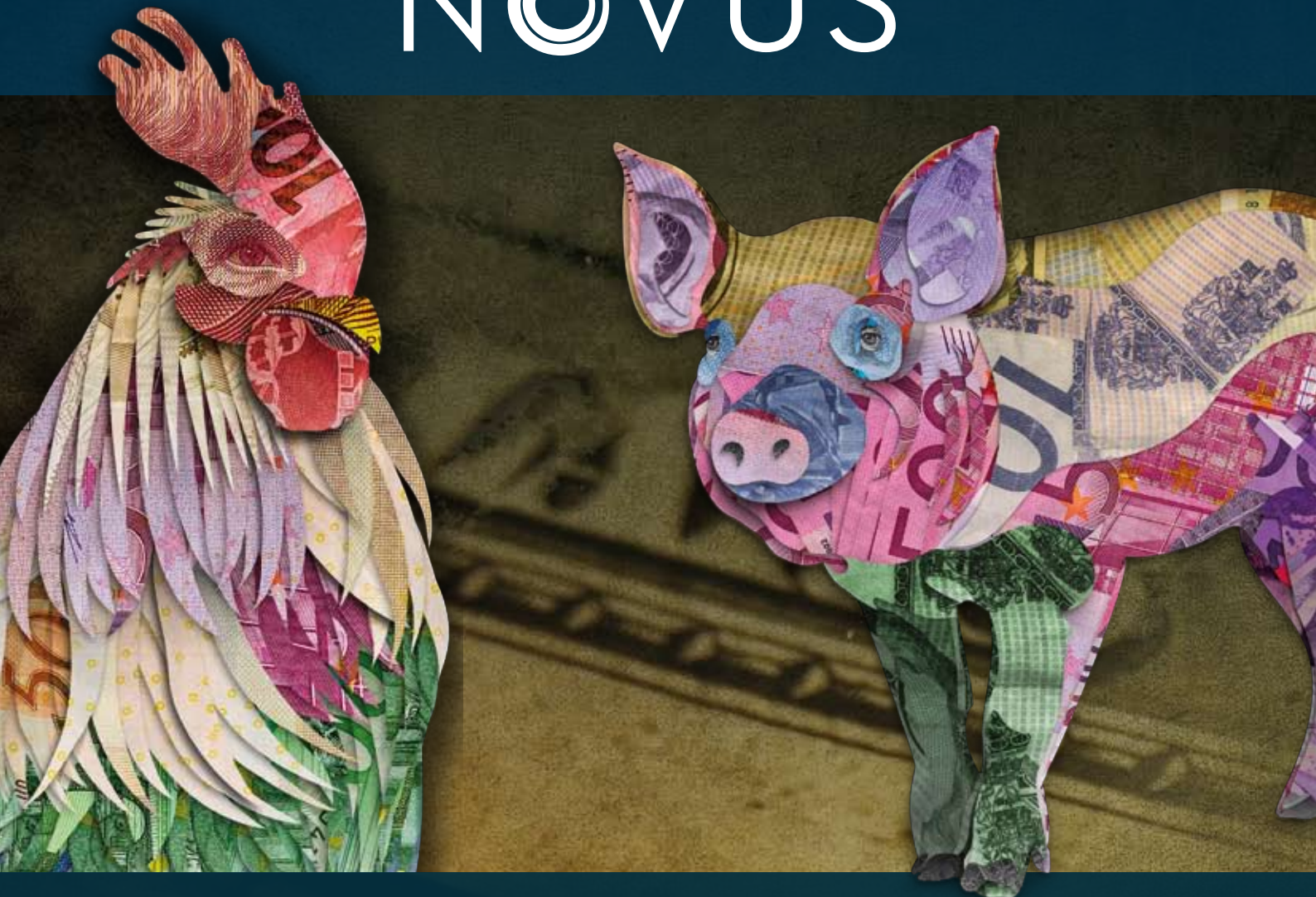
2367 Újhartyán, Japán fasor 4.

Tel.: 06/29-572-410, Fax: 06/29-572-450

www.dsmnutritionalproducts.com

NOVUS®

Realizálja rejtett értékeit

Hozzon ki többet a takarmányaiból! A Novus takarmányozási és állategészségügyi megoldásai magas hozzáadott értéket biztosítanak Partnereink részére. A Novus termékeinek (metionin, mikroelem-kelátok, eubiotikumok) alkalmazásával lehetőség nyílik a takarmányozási és állattenyésztési eredmények maximalizálására, ezáltal is növelve az Ön profittermelő képességét.

További információkért tekintse meg a www.novusint.com/en-gb honlapot!

alimet®

MHA®

MINTREX®

**Acidomatrix™
DS**

Magyarországi forgalmazó a NEOFEED Kft.

Mobil: +36 30 639 6886 | info@neofeed.hu | www.neofeed.hu

Novus Europe SA/NV | T +32 2 778 14 11 | info.europe@novusint.com

ból kimaradt vállalkozásoknak legfeljebb statisztikai adatközlés, információkérés szintjén van kapcsolatuk a szövetséggel, a szakmai véleményünket nem kéri ki. A megoldást véleményem szerint az jelentené, ha mindenki a saját szakterületén tevékenykedne, ott igyekezne minél eredményesebb lenni, és lobbierje is csak ott érvényesülne: a tenyésztők a tenyésztésre, a termelők a termelésre, az értékesítők a kereskedelemre koncentrálnának. Célszerű lenne tehát különválasztani a hibrid-előállítás a termeléstől és a kereskedelemtől. Számukra létre lehetne hozni a szövetségen belül egy külön tagozatot, ahol a saját szakterületük kérdéseivel foglalkozhatnának.

A TENYÉSZTŐCÉG ÉRDEKEI MENTÉN MŰKÖDIK A TOJÁSSZÖVETSÉG

Dr. Kertész Tamás

ügyvezető,

Farm Tojás cégcsoport:

– Szeretném kihangsúlyozni, hogy mi egy egységes, kizárólag szakmai alapokon működő tojásszövetséget szándékozunk megvalósítani. Ehhez azonban önmagában kevés néhány tag elszántsága és igyekezete, ha a szervezet működését alapvetően egy érdekcsoport vezérli.

Már maga a név – Magyar Tojó-hibrid-tenyésztők és Tojástermelők Szövetsége – is azt sugallja, hogy prioritást élveznek a tojóhibrid-tenyésztő(k), a tojástermelők pedig csak utánuk következnek. Szándé-

kosan tettem zárójelbe a többes számot, hiszen hazánkban mindösszesen egyetlen tenyésztőcég működik ezen a területen: a Bábolna Tetra Kft. Van még néhány vállalkozás, akik hibrideket forgalmaznak, de ők ténylegesen nem tenyésztnek. Így, ha kicsit ironikus akarnék lenni, a szövetséget nevezhetnék akár „Bábolna Tetra Kft. és Tojástermelők Szövetsége”-nek is. Érdekesnek tartom, hogy a Baromfi Termék Tanács más szövetségei – Magyar Brojlerszövetség, Magyar Pulykaszövetség stb. – sem a kifogásolt sémát követik. A mi esetünkben is megfelelőbb lenne a Magyar Tojásszövetség név. Ez a furcsa elnevezés azonban hűen tükrözi a jelenlegi erőviszonyokat, ugyanis a testületet már évek óta ez az egy tenyésztőcég uralja, annak ellenére, hogy a termelők többsége nem bábolnai, hanem Lohmann, Hy-Line és Novogene hibrideket vásárol. Mindaddig nem fog tudni szakmai alapokon, demokratikusan működni a szövetség, amíg azt a tenyésztőcég a saját pozíciója erősítésére használja fel. Felismerték, hogy nagyobb súllyal tudják képviselni saját érdekeiket, ha nem egy cégvezető szóval meg az érdekükben, hanem a szakmai szövetség elnöke. Ennek érdekében a szövetség döntéshozó testületeiből évek óta szervezeten kizsorítják a hazai tojásszektor legnagyobb piaci szereplőit, egyebek mellett a Farm Tojás Kft., a Szíjártó Bt. és a Magyar Tojás Kft. képviselőit. Ez megítélésem szerint nem helyes. A száműzött vállalatok együttesen nagyságrendileg 40%-

os piaci részesedéssel rendelkeznek a hazai héjastojás-piacon, napi szinten érzékelik a piaci trendeket, meghatározó szerepet töltenek be a hazai étkezéstojás-termelésben és -forgalmazásban, komoly eredményeket értek el az elmúlt harminc évben.

Az általam elmondottakat támasztja alá az is, hogy néhány évvel ezelőtt az említett tenyésztőcég egyik tulajdonosa, Búza György úr megpróbált ráerősíteni a magyar termelőkre egy védjegyet, amelynek eredetileg megfogalmazott szabályzata tulajdonképpen monopolhelyzetbe hozta volna őket, hiszen abból kiindulva a hazai termelők gyakorlatilag csak Tetra hibridet vásárolhattak volna. Ehhez a szövetség elnöke is asszisztált, az egyik áruházláncnál lobbizott a védjegyhasználat érdekében, miközben a közel 120 tagból mindössze 6-8 tojástermelő vállalkozás volt érdekelt abban. A szövetségnek minden tagot azonos mércével kell képviselnie, nem lehet részrehajló és diszkriminatív. Csak olyan ügy mellé állhat véleményem szerint, amely a tagság nagy többségének érdekeit szolgálja. Ez pedig nem más, minthogy a tojástermelés egy stabil és jövedelmező tevékenységet biztosítson mindazoknak, akik ebből élnek. Különösen nem részesíthet előnyben egyes vállalkozásokat, mások rovására. Ezzel szemben több olyan kezdeményezés is történt már a szövetség részéről, amely kifejezetten a legnagyobb piaci szereplők ellen irányult. Itt szeretném meg-

jegyezni, hogy a két legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező vállalkozás, a Farm Tojás cégcsoport és a Szíjártó Bt. egyike sem Tetra hibridekkel termel, hanem Lohmann hibridekkel, mégpedig azért, mert szakmai paraméterek alapján jobbnak ítélik. Egyébként egy tojóhibrid-tenyésztő vállalkozás érdekei sohasem egyeznek meg a tojástermelők érdekeivel, mivel előbbi célja a minél nagyobb mennyiségű tojótyúk értékesítése. Ebből viszont általában időszaki túltermelések adódnak, amelyek hatására lezuhannak a tojásárak. A termelők érdeke ezzel szemben teljesen más: ők azt szeretnék, hogy kiegyensúlyozott piaci körülmények között, jó tojásárakat érjenek el, amelyek tisztességes megélhetést biztosítanak számukra.

Hibának tartom azt is, hogy az igazi problémákról az import tojással terelik el a termelők figyelmét, és azok ellen hangolják őket, akik import tojást is forgalmaznak. Pedig mint köztudott, a hazai termelés csak 65-70%-ban képes fedezni a fogyasztást, a hiányzó mennyiséget más EU-tagországo kból szükséges beszerezni. És még egy fontos dolgot szeretnék kiemelni: az elmúlt időszakban az import tojás ára jellemzően magasabb volt, mint a hazai termelésé, ezért kizárólag annyi import érkezett, amennyi a piacról éppen hiányzott. Behozatal nélkül hús-vét előtt az áruházak polcain nem lett volna elég tojás. Természetesen az a cél, hogy az önellátottsági szint fokozatosan növekedjen,

és javuljon a termelők nemzetközi versenyképessége.

Jelenleg úgy látom, hogy a szövetség nem demokratikusan működik, a szakmai képviselő sem megfelelő. A választások előtt előre el van döntve, kik kerülhetnek be, illetve kik nem kerülhetnek be a döntéshozó plénumokba. Cégünket már két cikluson keresztül szervezeten kizsárolták ezekből, de legutóbb a másik két nagy piaci szereplő, a Szíjártó Bt. és a Magyar Tojás Kft. képviselője sem kapott helyet. Az említetteken kívül más nagy termelők sincsenek ott, akik véleményükkel és javasla taikkal nagyban tudnák segíteni a közös munkát. Úgy tűnik, a szövetségre rátelepedett tenyésztő cég célja az, hogy sem a véleményüket bátran felvállalók, sem azok ne képviselhessék magukat, akik nem Tetra hibriddel termelnek. Még a véleményünket sem kéri ki, észrevételeinknek semmilyen formában nem tudunk hangot adni. Emellett sok valótlan tartalmú nyilatkozat jelenik meg a médiában, és téves információk jutnak el a kormányzat felé is. A hivatalos megszólalások tartalma általában mint a „magyar termelők érdeke” fogalmazódik meg, de valójában ezek is a háttérben munkálkodók érdekeit szolgálják. Ez már évek óta így zajlik. Emiatt a tagság jelentős része kiábrándult, és nem vesz részt a munkában. A legutóbbi közgyűlésen a nagyságrendileg 120 fős tagságból mindösszesen 18-an jelentek meg.

Végleges megoldást csak teljes átalakulás, megújulás hozhat,

aminek eredményeként a döntéshozó testületekbe (intézőbizottság, elnökség) bevonnának minden jelentős piaci szereplőt. Ezzel egyidejűleg a hibrid-előállító cégnek, aki a háttérből évtizedek óta irányít, aki ezt a helyzetet kialakította és aki miatt kettészakadt a szövetség, visszavonulót kellene fűjnia. Mint a világon mindenütt, a tojásszövetséget nálunk is a tojástermelőknek kellene irányítaniuk. A tenyésztők pedig arra koncentrálnának, hogy minél jobb hibridekkel lássák el a termelőket, azok versenyképességének fokozása érdekében. Többekkel együtt azt gondolom, a szövetség elsősorban a tojástermelő és -forgalmazó cégeket kellene hogy képviselje, nem pedig az egyetlen tenyésztőt. A tojáspiacon a forgalmazók vannak jelen, ők azok, akik hatnak a piaci viszonyokra, és akiket a kormányzati döntések is a leginkább érintenek. Természetesen a kisebb termelők is jelentős szerepet kapnak a hazai étkezéstojás-előállításban, az ő munkájukat is meg kellene becsülni, továbbá tiszteletben tartani azokat is, akik más hibrideket választanak a termeléshez.

Bízom abban, hogy felvetéseink meghallgatásra találnak, és érdemi változások történnek majd. Amennyiben ez megvalósul, akkor a tojástermelők és forgalmazók „visszakapják” szakmai szövetségüket, és összefogással képviselhetik közös érdekeiket. Ha ez szándékunk ellenére mégsem tud megvalósulni, akkor komolyan fontolóra kell vennünk

egy valóban szakmai alapokon nyugvó, külön szövetség létrehozását.

**A KIREKESZTETTEK
SEGÍTENI TUDNÁK
AZ EGÉSZ TOJÁSSZEKTORT**

Zimmermann Gyula

ágazatvezető,

Aranybulla Mezőgazdasági Zrt.:

– Ahelyett, hogy termelői és értékesítési vonalon egyaránt szétforgácsoljuk az erőinket, egyesíteni kellene azokat. Ez nem új keletű gondolat. Évekkel ezelőtt azon munkálkodtunk, hogy létrehozzunk egy vagy két nagy, központi tojásfeldolgozót, aki vagy akik aztán a termelők érdekeit egységesen képviselik az áruházláncokkal szemben. Meggyőződéseim ugyanis, hogy ily módon erőteljesebben érvényesíthetnénk kereskedelmi érdekeinket, szemben azzal, ha több cég külön-külön tárgyal velük, mindenki az egyéni elgondolása alapján. Sajnos hiába volt megkorábban is ez az elképzelés, nem voltunk képesek túlnőni önös érdekeinken, így minden maradt a régiiben. Ráadásul időközben a tojásszövetségből a két legnagyobb hazai vállalkozás kikerült.

Akkor sem tartottam, és most sem tartom szerencsésnek, hogy zömében a közepes léptékű állományokkal rendelkező termelők hozzák a meghatározó döntéseket, olyanok helyett, akik nagyságrendekkel nagyobb, meghatározó volumenben termelnek és értékesítenek. Utóbbiak döntő árfolyásoló erőt képviselnek az áruházláncok-

kal szemben, ami meghatározza a teljes szektor jövedelmezőségét a kialakult árak alapján.

A 2013-as választások során én is helyet kaptam a jelölőbizottságban. Egy dolog lebegett a szemem előtt: a meghatározók egy asztalnál ülhessenek a döntéshozó testületben, akár kedvelik egymást, akár nem. Egyeztessék szakmai érveiket, hangolják össze üzleti érdekeiket, és folyamatosan legyen köztük kommunikáció. Megítélésem szerint ugyanis az egység mindannyiunk alapvető érdeke. A meghatározó tojáspiaccal rendelkező országokban ezt látjuk, ami számunkra is követendő példa kellene hogy legyen. A választások előtt, amikor a jelölőbizottság jelölteket állított, lehetett érezni, hogy személyi ellentét van az egykori Shaver- és Tetra-tábor, illetve újabban a Lohmann-Tetra-tábor között. Ennek ellenére nem mondtunk le arról, hogy a két legnagyobb tojástermelő vállalatot egy asztalhoz ültessük, és mind-egyikük tagja lehessen az IB-nek. Az előkészületi munkák során az érintettekkel külön-külön is egyeztettünk, Kertész urat és Szíjártó urat is meggyőztük a közös cél szükségességéről. A konkrét választáson azonban – a megbeszélésekkel ellentétben – csak egyiküket szavazták be az IB-be.

Ilyen előzmények után a tavalyi választáskor – meglepő-e vagy sem – én már kimaradtam a jelölőbizottságból, és csak utólag, negyedikként kerültem be, némi ráhatásra. Emiatt, és azt követően az uralkodó érdekviszonyokon

nem tudtam változtatni. A bizottságban ugyanis fölénybe került a hazai hibrid-előállító vállalat érdekeltségi köre, akik érzékelhetően átvették az irányítást a szövetségen belül. A bizottságot zártan kezelik, más érdekek képviselőjét csak limitáltan engednek maguk közé. Így nem meglepő, hogy az új IB megválasztásakor a jelölőbizottság által javasolt tagok mellé még két név került fel a jelöltek közé. Ez lehetővé tette, hogy a szavazás alkalmával szervezetten kiszavazhassák a másik nagy termelőt is, így Szíjártó úr után Kertész úr sem tagja már a bizottságnak. Olyan irányt vett a tojásszövetség, ami nem tesz jót a magyar tojástermelő társadalom egészének. A magyar tojáspiac eredendően az étkezési tojásról, mint termékről szól, nem arról, ki milyen hibriddel állítja elő. A piacból kellene kiindulni, nem fajtakérdést kreálni, szakmai megfontolások helyett. Őszintén szólva nem tudom, mi jelenthet kiutat a jelenlegi helyzetből. Mert nonszensz, hogy a tojáspiac két vezető vállalkozása partvonal mellé került, érdekellentét miatt. Nem tudom, van-e ország rajtunk kívül, ahol ez egyáltalán előfordulhat.

Több alkalommal javasoltam az IB-üléseken, tegyük félre végre az egyéni érdekeket, az esetleges személyes ellentéteket, a sértődöttséget, és a közös cél érdekében dolgozzunk. Azok meglátásaira alapozzuk a szövetség működését, akik uralják a kereskedelmi forgalom nagy részét, és nap mint nap érzik a piac rezdüléseit. Ha másként nem megy, függetlenül

személyektől és cégektől, alanyi jogon, mint legnagyobb termelők, illetve forgalmazók, biztosítsunk helyet a mindenkor piacvezetőknek. Ezt egy alapszabály-módosítással talán meg lehetne oldani. Sajnos, az elmúlt évek tapasztalatai azt mondatják, jelenleg a közös hang megtalálására kevés a reális esély. Viszont amíg a piac meghatározói ki vannak rekesztve a szövetségből, akadozni fog a működésünk.

Az egyéni érdekeken felépülő rendszerek a régmúltat idézik, több ország példája fényesen igazolja az egység erejét és szükségyszerűségét, az összefogás létjogosultságát. De nálunk még mindenki saját maga akar uralkodni, önálló utakat akar járni, ahelyett, hogy például a tojásfeldolgozás, a csomagolás is koncentrálódna, olcsóbbá téve ezáltal a végterméket. De nem: mindenki külön csomagol, maga tárgyal, és ennek következménye egyebek mellett az is, hogy ha egy kisebb termelő megszorul a készlettel, szemrebbenés nélkül alámegy a piaci áraknak, nehéz helyzetbe hozva ezzel a többieket. Én úgy vélem, szakmai és üzleti alapokra kellene végre helyezni a tojásszektor, felülkerekedve a magánérdekeken.

**AZ EGYSÉG ÉRDEKÉBEN
TETT KÍSÉRLETEINKET
EGYÉNI ÉRDEK NYOMTA EL**

Thury Attila

*tulajdonos-ügyvezető,
Mohácsibe Kft.:*

– Az intézőbizottsági tagok demokratikus szavazás útján kerül-

nek be a döntéshozó testületbe. Ezzel együtt az a fajta széthúzás, az egységnek az a hiánya, ami Magyarországon az élet számtalan területén megmutatkozik, a tojásszektorban is jelen van. Meglehet, ez a régi politikai rendszer ragadványa, de adódhat félelemből, rivalizálásból is. Nehéz megfejtetni ennek az okát. Pedig a kormányzat is folyamatosan azt hangsúlyozza, hogy ha nincsen meg az összhang az ágazaton belül, azzal a jövőnkét veszélyeztetjük.

Számos kísérletet tettünk az egység megteremtésére. Amikor az intézőbizottság tagja voltam, engem részben a fiatalítás, részben a nagyvállalatok bevonása vezérelt. Sajnos nem jártam, nem jártunk sikerrel. Hiába egyeztetünk, hiába igyekeztünk összehangolni az érdekeket, az előzetes, kétoldali kompromisszumos megállapodást a választások során az egyik oldal megszegte, és a nagy cégeket a megegyezés ellenére sem választották be az IB-be. Hasonló történt, miután a szövetségnél betöltött elnöki pozícióm-ról lemondtam, és megegyeztünk, hogy a Koronás tojás védjegy szabályzata ne zárja ki a nem magyar keltetésű alapanyaggal termelők védjegyhasználati jogát. Pár nap elteltével már ez is másként alakult. Más kérdés, hogy aztán végül is mégsem ez utóbbit véglegesítették. Tehát már akkor is történtek kísérletek egy bizonyos érdekcsoport oldaláról, pozíciójának erősítése érdekében. Ezek a törekvések részben a mai napig fellelhetők. Véleményem szerint ezt mi már

aligha, talán a fiatalabb korosztály tudja majd megoldani. Mint említettem, a szaktárca is támogatná az egység megteremtését, de ez mind kevés, ha egyszer nincs meg az ágazati szereplők erre irányuló közös akarata. Az is egyfajta jele a széthúzásnak, hogy akadnak olyan, szövetségen kívüli vállalkozások, akik sem anyagilag, sem tevélegesen nem vesznek részt a közös munkában, ugyanakkor azt gondolják, mások majd megoldják helyettük az ő problémáikat is.

A piacvezető vállalkozások időközben még erősebbek lettek, nekik tulajdonképpen alapvetően nem is lenne érdekük, hogy mindenáron tagjai legyenek a bizottságnak, önmagukban is tudnának érvényesülni. Főleg a kisebb vállalkozásoknak volna jó, ha egységbe tömörülnénk, és a kereskedelem szintjén is közösen képviselnék az érdekeinket. A nemzetközi piacokon sem lehet összefogás nélkül érvényesülni. Most ugyan valamivel kedvezőbb a helyzet, mint tavaly volt, de ahhoz, hogy ennél is előrébb tudjunk lépni, egységesen kellene fellépünk. Csakhogy amíg a jelenlegi szemlélet uralkodik, addig nem lesz változás. Az értékesítés szintjén is hiányzik az összefogás. Mivel nincs egy nagy közös válogató- és csomagolóüzem, követhetetlenek a felvásárlási árak, átláthatatlanok a piaci árviszonyok, nem tudjuk, ki fölözi le azt a hasznót, amit mi megtermelünk. Örök téma az import tojás problematikája is. Tény, behozatalra szükség van, de ha a kis-termelő nem tudja eladni a por-

tékáját, viszont eközben azt látja, hogy kamionszám érkezik be az import tojás, nagyon nehéz békét teremteni a szektoron belül.

A közelmúltban több új üzem is létesült, fiatal, lelkes vállalkozókról van szó. Ha ők higgadtan, szakmaian és felelősen gondolkodnak, készek az együttműködésre, és ennek érdekében egységbe tömörülnek, megvalósulhat az az álom, ami úgy tűnik, nekünk nem sikerült.

**ÉRDEKKÜLÖNBSÉGET
ÉRZÉKELÜNK
A TERMELŐK
ÉS A KERESKEDŐK KÖZÖTT**

Végh László

elnök,

Magyar Tojóhibrid-előállítók

és Tojástermelők Szövetsége:

– Minden hazai tojáspiapi szereplő véleményét, még a szövetség működésével kapcsolatos észrevételeit is szívesen fogadjuk, meghallgatjuk, és válaszolunk rájuk. Annak, hogy a hazai tojáspiapi kereskedők közül ki és miért nem tagja a Magyar Tojóhibrid-tenyésztők és Tojástermelők Szövetségének, nyilván oka van, de nem az, amit az érintettek feltételeznek és jeleztek. Szövetségünk demokratikus alapokon működik, és mint minden alkalommal, az elmúlt évben is a jelölőbizottság munkája eredményeként, a tagság döntése értelmében alakult ki a 15 fős intézőbizottság összetétele.

Fontosnak tartom kihangsúlyozni azt, hogy mint az a Magyar Tojóhibrid-tenyésztők és Tojás-

termelők Szövetségének nevében is benne foglaltatik, elsősorban a tenyésztők és a termelők közös érdekvédelmi szervezete vagyunk, amelyben a kistermelőktől a nagytermelőig mindenki érdekét képviselnünk kell. Sajnos Magyarországnak import tojásra is szüksége van, és ez okozza a gondokat. Minden termelő valamilyen szinten kereskedik. Van, aki csak a saját termékét próbálja a piacon elhelyezni, van, aki importból beszerzett, vagy mástól vásárolt tojást igyekszik értékesíteni.

Személy szerint nagyra értékelem egyebek mellett a Farm Tojás Kft. és a Magyar Tojás Kft. eredményeit, az ott folyó szakmai munkát, kivívott piaci pozíciójukat, de bizonyára oka van annak, hogy legutóbb a tagság nem szavazott nekik bizalmat. Ugyanez érvényes a Szíjártó Bt.-re is, hozzátevé, Szíjártó úr legutóbb a felkérésünk ellenére sem szándékozott részt venni az IB munkájában. Kertész Tamás úr a megelőző ciklusban helyet kapott az intézőbizottságban, és mint mindenki másnak, neki is megvan a lehetősége arra, hogy a következő választások alkalmával ismételten ott legyen. Konceptiózus mellőzésről tehát nem beszélhetünk egyikőjük esetében sem. A magam részéről egyébként természetesnek tartom a választások előtti lobbitevékenységet, annak érdekében, hogy az érintett képviselhesse a döntéshozó testületben vállalkozása érdekeit. Ez az élet más területén is elfogadott, semmi kivetnivalót nem találok benne. Meglehet, ez alkalommal

a kifogással élők érdekérvényesítő képességét mások felülmúlták, de azt sem lehet kizárni, hogy a demokratikus választás során a szimpátiának és a személyes kapcsolatoknak is nagy szerep jutott.

Mint kiemeltem, az értékesítés terén a Farm Tojás Kft., a Szíjártó Bt. és a Magyar Tojás Kft. is kiemelkedő eredményeket tud felmutatni, viszont termelői szinten nem ők a legmeghatározóbb szereplők. A magyar piac teljes egészében az európai uniós piac része, ahol még a legnagyobb magyar termelők is csak csekély piaci erővel rendelkeznek az európai tojáspiacon szereplőkkel szemben. Az, hogy a közvetlen döntéshozó testületben az érintettek jelenleg nem ülnek ott, nem jelenti azt, hogy szakmai véleményüknek nem adhatnak hangot. A fontosabb döntések meghozatala előtt – tekintettel piaci pozíciójukra, figyelemreméltó szakmai megfigyeléseikre – e-mailben vagy más módon rendszeresen kikérjük a véleményüket.

És még egy fontos szempontot szeretnék megemlíteni: a teljes képhez az is hozzátartozik, hogy sajnos Magyarországon a tojásszektorban a termelők és a kereskedők közt nincsen meg a kellő bizalom. Úgy érzékelem, azok, akik kevésbé képesek érdekeiket érvényesíteni a piacon – tehát például az áruházláncok felé nem tudtak piaci pozíciót szerezni –, egyfajta távolságtartással viszonyulnak a jelentős importot bonyolító cégekkel szemben. Ez is közrejátszott abban, hogy

az említett vállalkozások képviselőit nem választották be az IB-be. A termelők és a kereskedők közt az S-es méretű tojás létjogosultságán kívül más egyéb, jelentős érdekkülönbséget én egyébként nem érzékelek. A termelők legégetőbb problémája folyamatosan az alacsony felvásárlási ár, és ők többségében úgy ítélik meg, érvényesülésük legfőbb gátja az olcsó import tojás. A kisebb vállalkozások nem képviselnek jelentős piaci erőt, mert érdekérvényesítő erejük csekély, a termelés szintjén nem elég hatékonyak, technológiai oldalon jelentős lemaradásban vannak, és nem látják a felzárkózás módját. Ez is egy ütközési pont a kisebb és a nagyobb vállalkozások között. A termelői és az értékesítési oldal közti feszültség egyébként más szektorban is jelen van, nem csak nálunk. Viszont az ő érvelésük is elfogadható, hiszen egy kistermelő a veszteségeit nem képes adott esetben importtal kompenzálni, nem tudja feltölteni a készleteit, ha nagyobb volumenű eladásra nyílik lehetősége, mert nem uralja olyan szinten a piacot, mint a nagy tojásforgalmazók. A magyar tojástermelés legnagyobb problémája éppen az, hogy a kistermelők nem tudnak, vagy nem akarnak összefogni egymással, ezért nem képesek a piacon nagyobb teret nyerni, és nyilván emiatt bizalmatlanok a piacot uralókkal, de főként a kereskedőkkel szemben. Ők az import tojásban árleszorító hatást látnak, ami még nehezebb helyzetbe sodorja őket.

Ezt a szempontot sem szabad elfeledni, amikor arra keressük a választ, miért nem választotta be a tagság az említett három cég képviselőit a döntéshozó testületbe.

**A PIACVEZETŐK RÉSZVÉTELI
IGÉNYE JOGOS
– AZ ELLENTÉTEK FELOLDÁSÁRA
ADÓDNA LEHETŐSÉG**

Dr. Csorbai Attila,

a Baromfi Termék Tanács

elnök-igazgatója:

– A tojásszövetség intézőbizottságának összetétele legális úton, demokratikus szavazás eredményeként alakult ki, ugyanakkor úgy vélem, a két legnagyobb tojásforgalmazó vállalkozás oldaláról jogos az az igény, hogy részt vehessenek szövetségük döntéshozó testületének szakmai munkájában. A feszültségek feloldására szerintem volna lehetőség, akár oly módon is, hogy az érintett nagyvállalatok képviselőit informálisan bevonják a szövetség tevékenységébe. Meggyőződésem, összességében az ágazat érdekei is ezt kívánják, mert a szóban forgó cégek vezetői sokat tudnának segíteni véleményükkel, meglátásaikkal, tanácsaikkal. Nem mellékesen mellőzöttségük minden bizonnyal bizonyos mértékű megosztottságot is eredményez. Úgy gondolom, az ágazat erősödése érdekében a szükséges korrekcióra van lehetőség, de ennek megvalósítása a Tojásszövetség kompetenciája.

A hazai termelők érthető okból nem örülnek az import tojás

jelenlétének, ez is egy oka annak, hogy úgymond nem kedvelik az importőröket. Tény viszont, hogy a hazai, mintegy 70-75 százalékos önellátottsági szint mellett jelenleg időszakos behozatalra egyelőre szükség van. Fontos kérdés, hogy miért van jelen folyamatosan jelentős mennyiségben az import. Úgy gondolom, ez alapvetően versenyképességi kérdéseket vet fel. A magyar termelői szektor összetételét tekintve mintegy 80 százalékban kis- és közepes méretű vállalkozásból, és legfeljebb 20 százalékban nagyvállalatokból áll. A kistermelők örök aggálya az alacsony felvásárlási ár, ami piaci pozíciójukat, jövedelmezőségüket alapvetően meghatározza. Álláspontjuk elfogadható, de ne feledjük azt sem, a piaci versenyben hosszú távon a magas önköltséggel előállítók nem fognak tudni fennmaradni. És aki ezt látja és belátja, azt csak ideig-óráig lehet meggyőzni arról, hogy minden kedvezőtlen piaci folyamat okozói az importőrök. Mindazonáltal tény, a behozatal nem segíti az ágazat versenyképességét. Véleményem szerint az importot kizárni nem lehet; nincs más út, javítani kell a szektor, az ágazat versenyképességén. Részben a koncentráció növelésével, részben pedig fejlesztésekkel alacsonyabb fajlagos termelési költségekre kell törekedni. Ezáltal igenis javulhat az ágazat önellátási szintje, ezzel párhuzamosan értelemszerűen csökkenhet az import mennyisége.

Veszélka András

